

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2025

aruandeaasta lõpp: 31.12.2025

sihtasutuse nimi: Sihtasutus Eesti Rahvusvahelise Arengukoostöö Keskus

registrikood: 90015347

postiaadress: Harju maakond, Tallinn, Kesklinna linnaosa,
Tatari tn 1

postisihthnumber: 10116

telefon: +372 6299217

e-posti aadress: info@estdev.ee

veebilehe aadress: <https://www.estdev.ee>

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	25
Bilanss	25
Tulemiaruanne	26
Rahavoogude aruanne	27
Netovara muutuste aruanne	28
Raamatupidamise aastaaruande lisad	29
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	29
Lisa 2 Raha	30
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	31
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	32
Lisa 5 Materiaalsed põhivarad	32
Lisa 6 Immateriaalsed põhivarad	33
Lisa 7 Kasutusrent	33
Lisa 8 Võlad ja ettemaksed	34
Lisa 9 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	34
Lisa 10 Annetused ja toetused	37
Lisa 11 Jagatud annetused ja toetused	38
Lisa 12 Mitmesugused tegevuskulud	39
Lisa 13 Tööjõukulud	39
Lisa 14 Muud kulud	39
Lisa 15 Tingimuslikud kohustised ja varad	40
Lisa 16 Seotud osapooled	40
Aruande allkirjad	41
Vandeaudiitori aruanne	42

ESTDEV majandusaasta aruanne 2025

Sisukord

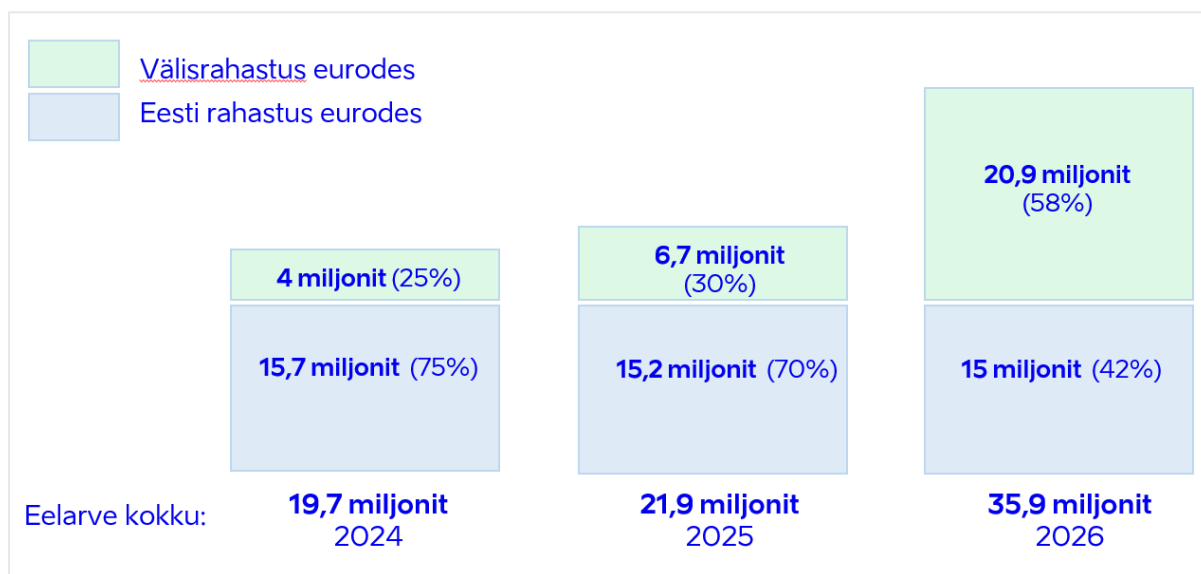
Sisukord.....	2
I. Eessõna.....	3
II. Organisatsioonist	6
III. Regionaalsed eesmärgid ja tulemused	8
1. Euroopa regioon.....	8
2. Aafrika regioon.....	10
III. Valdkondlikud eesmärgid ja tulemused.....	14
2. E-valitsemine ja küberkaitse	15
3. Kvaliteetse hariduse edendamine.....	17
4. Demokraatia ja õigusriigi arendamine.....	19
5. Majandusareng: ettevõtlus, innovatsioon ja rohepööre.....	21

I. Eessõna

Möödunud aasta tõi Eesti arengukoostöösse märkimisväärselt uusi võimalusi tänu ESTDEV-i kaasatud välisrahastusele. Doonorlepingutega lisandunud 25,6 miljonit eurot on strateegiline kapital, mis aitab Eesti organisatsioonidel järgmiste aastate jooksul kasvatada rahvusvahelist haaret, siseneda uutele turgudele, tugevdada ekspordivõimet ja panustada otseselt Eesti majanduse kasvu.

Iga euro, mille Eesti riik 2025. aastal ESTDEV-i suunas, kasvas 1,7 korda, tõstes agentuuri 2026. aasta eelarve 22 miljonilt ligi 36 miljoni euroni. Esmakordselt on Eesti arengukoostöö jõudnud faasi, kus tegevuste rahastamiseks kasutatakse rohkem välisrahastust kui Eesti eelarvelisi vahendeid. See on erakordne saavutus, eriti arvestades et 2025. aastal tõmbasid paljud suurdoonorid oma arengukoostöö summasid kokku.

Joonis 1. ESTDEV-i eelarve, Eesti rahastuse ja välisrahastuse osakaal

Allikas: ESTDEV

Doonorriigid suunavad oma arengukoostöö vahendeid üha enam Eesti kaudu, kuna ESTDEV suudab kiirelt ja tõhusalt projekte hallata ning keskendub valdkondadele, kus on tekkinud rahvusvaheline nõudlus Eesti ekspertisile: küberturvalisus, e-valitsemine, haridus süsteemid ja –innovatsioon, reformikogemus, edukas ELga liitumise kogemus ja õigusriigi arendamine.

Suurim osa välisrahastusest – 15,3 miljonit eurot – kaasas ESTDEV Ukraina ülesehitusse, sõlmides rahastuslepingud Rootsi, Norra, Iirimaa, Itaalia, Ühendkuningriikide ja Liechtensteiniga. Lisarahastus võimaldas laiendada tegevusi Tallinna Mehhanismi

raames Ukraina küberkerksuse tugevdamiseks ning avada uusi tegevussuundi tervishoiu kvaliteedi, meditsiinitöötajate täiendõppe ja meditsiinitaristu arendamisel.

Valdkondlikult kaasas ESTDEV enim välisrahastust e-teenuste ja küberturvalisuse valdkonda – kokku 21,3 miljonit eurot. Need projektid näitavad selgelt, kuidas Eesti avaliku- ja erasektori kogemus on usaldusväärne, tugevdab sihtriikide vastupanuvõimet ning loob Eesti arengukoostöö kogukonnale reaalseid tegutsemisvõimalusi. Arengukoostöö võimaldab Eesti lahendusi rakendada keerukates reformikeskkondades, mis omakorda kasvatab meie vabakonna ja akadeemia ekspertiisi ning ettevõtete rahvusvahelist konkurentsivõimet.

Joonis 2: Välisrahastuse kaasamine, Eesti rahastuse võimendamine sihtriikide kaupa

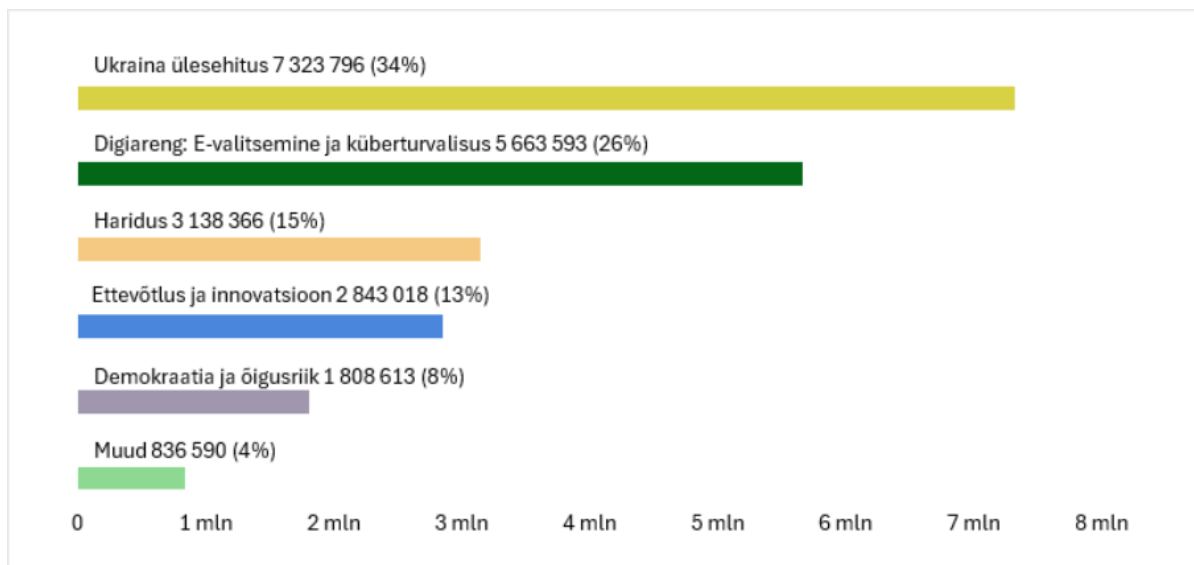
Riik/regioon	Eesti rahastus	Kaasatud välisrahastus	Eesti raha võimendus (kordaja)	Valdkond
Ukraina	11 000 000	15 345 540	1,4	Ülesehitus; küberturvalisus; haridus
Moldova	975 000	1 050 000	1,1	Põllumajandus (EL+digi);haridus
Armeenia	379 860	0	0	
Gruusia	50 000	0	0	
Valgevene	70 140	0	0	
Aafrika regioon	1 000 000	9 293 709	9,3	E-valitsemine küberturvalisus
Muu/GovStack	126 906	218 000	1,7	E-valitsemine

Allikas: ESTDEV

Hinnanguliselt toob iga välisrahastuse miljon Eestisse ligi 300 000 eurot maksutulu, kuna projekte viivad ellu peamiselt Eesti ettevõtted. 2025. aastal osales arengukoostöös üle 70 organisatsiooni avalikust sektorist, erasektorist ja vabakonnast, tegutsedes seitsmes sihtriigis: Ukrainas, Moldovas, Armeenias, Gruusias, Keenias, Ugandas ja Botswanas.

2025. aastal panustas ESTDEV enim Ukraina ülesehitusse – füüsilise taristu ehitust või taastamist toetati 7,3 miljoni euroga, mis moodustab 34% projektiportfelli. E-valitsemise ja küberturvalisuse portfelli maht 5,6 miljonit (26%). Haridusportfelli maht moodustas 3,1 miljonit (15%) ja ettevõtlust toetavaid projektide maht 2,8 miljonit eurot (13%), demokraatia ja õigusriigi projekte oli 1,8 miljonit euro väärtuses (8%).

Joonis 3: Projektide maht ja jaotus valdkondade kaupa 2025. aastal (kogu eelarvest)

Allikas: ESTDEV

Olulise verstapostina läbis ESTDEV 2025. aasta sügisel edukalt Euroopa Komisjoni (EK) hindamisprotsessi ehk nn sambahindamise ning sai akrediteeringu Euroopa Liidu (EL) vahendite otseseks haldamiseks ja rakendamiseks rahvusvahelises koostöös. See on kõrge tunnustus Eesti arengukoostöö kvaliteedile ja usaldusväärsusele, asetades ESTDEV-i samasse kategooriasse Euroopa suurte agentuuridega nagu Saksa GIZ, Prantsusmaa AFD või Belgia Enabel. Saadud staatus tagab varajase juurdepääsu EK planeeritavale rahastusele ning võimaldab operatiivset ülevaadet teiste liikmesriikide investeerimiskeskuste kaudu esitatavatest projektidest. Lisaks saab ESTDEV õiguse osaleda nn peatöövõtjana EL rahastatud projektides, mis avardab Eesti organisatsioonide tegevusvõimalusi nii arengukoostöö sihtriikides kui laiemalt üle maailma.

Kokkuvõttes, arengukoostöö ei ole heategevus ega tehniline abi, vaid tegevus, mis loob Eesti erinevatele sektoritele, sh ettevõtetele reaalseid kasvuvõimalusi ning toetab stabiilsete ja majanduslikult vastupidavate partnerite kujunemist. See omakorda tugevdab nii Eesti kui ka Euroopa julgeolekut, vähendades haavatavust kriisidele ja ebastabiilsusele.

II. Organisatsioonist

ESTDEV jätkas 2025. aastal tegevuste laiendamist ja kvaliteedi tõstmist, keskendudes nii organisatsiooni sisemisele tugevdamisele kui ka rahvusvahelise kohaloleku kasvatamisele.

Meeskond: Aasta lõpu seisuga töötas sihtasutuses 40 töölepingulist töötajat, kellele lisandusid juhatuse liige ning viieliikmeline nõukogu. Arengukoostöö projektide elluviimisse panustasid ka valdkondlikud eksperdid, kellega sõlmiti aasta jooksul 38 võlaõiguslikku lepingut. Ekspertide kaasamine võimaldas ESTDEV-il rakendada spetsiifilist oskusteavet ja tagada projektide paindlik ning kvaliteetne elluviimine vastavalt sihtriikide vajadustele.

Struktuur: 2025. aastal toimus ESTDEV-i struktuuri korrastamine eesmärgiga tugevdada fookusvaldkondi, tõsta projektijuhtimise sisulist kvaliteeti ning parandada koostööd sihtriikides tegutsevate partneritega. Muutuse tulemusena tekkisid valdkondlikud tiimid, kuhu lisaks valdkonnajuhile koondusid ka vastava valdkonna projektijuhid. 2025. aasta lõpu seisuga oli ESTDEV-s demokraatia ja õigusriigi, hariduse, e-valitsemise ja kübervaldkonna, ning ka majandusarengu programmi arendamisega tegelevad meeskonnad. Lisaks valdkondlikele tiimidele tegutsesid ESTDEV-is kaks regionaalse fookusega meeskonda Euroopa regiooni ja Aafrika regiooni doonorsuhete ja uute algatuste arendamiseks ja haldamiseks. Teemaatilisi tiime toetasid finantsjuhtimise, kommunikatsiooni, õigusnõustamise ja vastavuskontrolli ning personalitöö osakonnad.

Esindatus: ESTDEV tugevdas oma kohalolekut sihtriikides, mis on kriitilise tähtsusega projektide elluviimiseks ja suhete hoidmiseks rahastajatega.

- **Kiiev, Ukraina:** 2025. aasta septembris alustas Eesti Kiievisuursaatkonnas tööd ESTDEV esindaja (lähetatud välisministeeriumi kaudu), kelle ülesanne on esindada Eesti huve Ukraina ülesehituses. Tema roll on luua sidemeid kohalike organisatsioonide ja rahvusvaheliste doonoritega, jälgida projektide kulgu ning panustada küberkoostööd koordineeriva Tallinna Mehhanismi tegevusse.
- **Nairobi, Keenia:** Ligi kaks aastat tegutsenud projektide rakenduskeskust hakkas 2025. aasta septembrist juhtima Nairobis resideeruv ESTDEV-i esindaja. Tema ülesanne on esindada Eesti arengukoostööd Aafrika regioonis ning arendada suhteid doonororganisatsioonide ja kohalike partneritega. Meeskonnas jätkasid tööd kolm kohalikku projektijuhti, kes viivad ellu projekte lisaks Keeniale ka teistes Aafrika sihtriikides.
- **Brüssel, Belgia:** Koostöös välisministeeriumiga Brüsselisse lähetatud riiklikud eksperdid jätkasid oma tööd, DG INTPA ja DG ENEST juures. Nende tegevus on olnud määrava tähtsusega uute rahastusvõimaluste kaardistamisel.

Liikmelisus: ESTDEV jätkas aktiivset osalust Euroopa Liidu (EL) arengukoostöö organisatsioonide võrgustikus ja Euroopa Komisjoni (EK) koostööplatvormidel, et jagada Eesti edulugusid ja kogemusi ning hoida silm peal uutel Euroopa rahastusmeetmetel ja -võimalustel.

- **Practitioner's Network** on platvorm operatiivse info vahetamiseks ja tegevuste koordineerimiseks teiste Euroopa agentuuridega. 2025. aastal algatas ESTDEV mitmeid ühisprojekte võrgustikus osaleva Rootsi arengukoostöö agentuuriga SIDA Ukrainas ja prantslaste Expertise France-iga Aafrika regioonis.
- **Digital 4 Development (D4D)** kaudu koordineerib EK suuremahulisi digialgatusi (Team Europe Initiatives, TEI). D4D Aafrika haru rahastusmeede on võimaldanud ESTDEV-l algatada enamiku oma suurprojektidest Aafrika sihtriikides. D4D on tänaseks laienenud ka EL-i lähinaabruskonna suunale (MENA ja idanaabrus). Eeldatavalt jõuab ESTDEV seal esimeste lepinguteni järgmisel aastal. Lisaks kasutab ESTDEV D4D platvormi Eesti digieksporti ja edulugude tutvustamiseks ning strateegiliseks huvikaitseseks uue EL eelarveraamistiku (MFF) kujundamisel. Eesti seisab selle eest, et digikoostöö fookus ei kalduks liigselt füüsilisele taristule, vaid hõlmaks tasakaalustatult ka e-teenuseid ja digioskuste arendamist, mis loob Eesti ettevõtetele pikaajalised võimalused rahvusvahelistes projektides osalemiseks.

Toetuste menetlemine: ESTDEV võttis 2025. aastal kasutusele kultuuriministeeriumi digitaalse platvormi *toetused.kul.ee*. Liidestus äriregistri ja maksuametiga muutis taotluste esitamise ja menetlemise kiiremaks ja efektiivsemaks nii taotlejale kui toetuse andjale. Uus taotluskeskkond võimaldas taotlusvoorud varem välja kuulutada, andes taotlejatele paindlikumad võimalused oma tegevusi planeerida ja tegevustega operatiivsemalt alustada.

Kvaliteedijuhtimine: ESTDEV läbis edukalt taassertifitseerimise auditi, saades kinnituse, et organisatsiooni juhtimissüsteem vastab ISO 9001:2015 standardile. Süsteemi ajakohastatakse pidevalt, lähtudes asutuse arengust, välisrahastajate nõuetest ja kasusaajate vajadustest, et tagada toimingute järjepidevus, personali väljaõpe ning dokumentaalne baas auditeerimiseks.

Tegevust iseloomustavad suhtarvud 2025/2024

Finantsnäitajad	2025	2024
Käibevarad kokku	7 531 267	6 927 221
Põhivarad kokku	43 472	50 245
Lühiajalised kohustised kokku	7 028 976	6 410 181
Netovara kokku	545 763	567 285
Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja	1,07	1,08
Toetused kokku	22 913 431	16 807 231
Toetuse muutus	36,3%	13,3%

*Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja kajastab ettevõtte võimet katta võlausaldajate lühiajalised nõuded käibevaraga

III.Regionaalsed eesmärgid ja tulemused

1. Euroopa regioon

ESTDEV-i töö Euroopa regioonis (Ukraina, Moldova, Armeenia, Gruusia, Valgevene eksliikogukond) lähtub põhimõttest, et Eesti julgeolek ja väärtused on kõige paremini kaitstud siis, kui meie naabruses asuvad riigid on stabiilsed, demokraatlikud, kriisikindlad ning püsivalt kindlalt EL integratsiooni suunal.

2025. aasta oli Eesti arengukoostöö võimaluste suurendamisel Euroopa regioonis erakordselt edukas. ESTDEV kasvatas riigieelarvest saadud 12,5 miljoni euro suuruse toetuse 1,4-kordseks, sõlmides välisdoonoritega uusi rahastuslepinguid kokku 16,3 miljoni euro väärtuses.

Kaasatud välisrahastus ei tähenda üksnes uusi projekte, vaid on otsene tunnustus Eesti ekspertiisile ja ESTDEV-i võimekusele juhtida keerukaid rahvusvahelisi programme. ESTDEV-i uute välispartnerite ja -rahastajate seas on Rootsi arengukoostöö agentuur SIDA, Norra NORAD, Saksa GIZ ja Jaapani JICA. Lisaks ka EL Komisjon, Iirimaa, Liechtensteini ja Andorra välisministeeriumid.

Välisrahastuse toel avardusid 2025. aastal märkimisväärselt Eesti ettevõtete ja organisatsioonide võimalused alata uusi projekte Euroopa sihtriikides. Suurim osa rahastusest läks Ukraina üleseehituse toetuseks, mis on jätkuvalt Eesti arengukoostöö peamine prioriteet.

Regionaalsed projektiportfellid kasvasid pea kõikides ESTDEV-i tegevusvaldkondades nagu Eesti e-riigi ja küberjulgeoleku lahenduste juurutamine, haridusinnovatsiooni edendamine, EL-iga liitumiseks vajalike reformikogemuste, kaasava riigivalitsemise ja õigusriigi põhimõtete jagamine. Välisrahastus võimaldas laiendada ka ESTDEV-i projektivaldkondi. Lisandusid tervishoiu ja ettevõtluskeskkonna arendamise suunad, kus Eestil on tugev arengukogemus ja —ekspertiis ning sektori valmisolek osaleda arengukoostöö projektides.

Kasvu taga on ESTDEV-i strateegiline otsus tugevdada valdkondlikke programme ning tihendada koostööd nii sihtriigi partnerite kui ka Eesti mentorite, ekspertide ja organisatsioonidega, kes projekte ellu viivad. See on loonud selge raamistiku projektide eesmärgistamiseks, planeerimiseks ja valideerimiseks. Samuti toetab see partnerriikide võimekuse kasvu ning aitab luua teenuseid, mida inimesed igapäevaselt tunnetavad: turvalisemad digiteenused, paremini toimivad riigiasutused, kvaliteetne haridus ja majandusarengut soosiv keskkond.

Arengud sihtriikide kaupa

Ukraina: Ukraina suunal jätkus 2025. aastal strateegiline ülesehitustöö, mis toetus varasematel aastatel loodud tugevale vundamendile. Tegevused keskendusid valdkondade ülese sünergia loomisele, et tagada algatuste omavaheline toetav mõju ja vältida ressursside killustumist. ESTDEV kinnitas oma rolli usaldusväärse ja tõhusa projektide elluvijana, mida näitab ka Tallinna Mehhanismi kaudu kasvanud rahvusvaheline huvi. Mitmed Ukrainat toetavad riigid, sealhulgas Rootsi, Norra, Itaalia, Suurbritannia ja Iirimaa, pöördusid ESTDEV-i poole rahastusettepanekuga, et tagada oma projektide edukas elluviimine. Lisaks e-valitsemise ja küberturvalisuse valdkonnale laienes doonorite tähelepanu ka tervishoiu ja hariduse sektoritesse.

Aasta keskmes oli sõjas purustatud sotsiaalse taristu ülesehitamine. Valmisid kaks perekodu hooldusperedele, 36 korteriga sotsiaalmaja sisepõgenikele ning laste turvakodu pommivarjend. Käivitati esimene meditsiinitaristu rekonstrueerimise projekt ning alustati alushariduse metoodikakeskuse ja haridusinnovatsiooni esitluskeskuse renoveerimist. Kõik taristuprojektid on kavandatud toetama sisulisi reforme vastavates sektorites, aidates valmistada Ukrainat ette Euroopa Liiduga ühinemiseks.

Moldova: Pärast 2024. aasta referendumit, mil Moldova kinnitas soovi liituda EL-iga, tõusis ESTDEV-i tegevustes esiplaanile riigi eurointegratsiooni toetamine. 2025. aasta tegevused keskendusid nii riigiametnike ettevalmistamisele liitumisläbirääkimisteks kui ka Moldova kübervõimekuse tugevdamisele, sest Venemaa hübriidrünnakute tingimustes on küberturvalisus ja valeinformatsiooni tõkestamine reformide jätkumise olulised eeltingimused. Aasta jooksul kaasas ESTDEV Euroopa Komisjonilt 900 000 eurot, et toetada Moldovat põllumajandus- ja toidusektori rahastamissüsteem vastavusse viimisel EL-i standarditega. Samuti jätkus koostöö UNICEF-iga Moldova õpetajate digioskuste arendamisel.

Armeenia: ESTDEV keskendus tegevuste laiendamisele ning suhete loomisele kohapealsete partnerite ning teiste liikmesriikidega. Valdkondlik fookus püsis e-valitsemisel ning ettevõtluskeskkonna võimestamisel, sh kohalike ettevõtete ekspordivõimekuse suurendamisel. Tihenes koostöö Euroopa Komisjoniga ja kaardistati Armeenia avaliku halduse reformi vajadusi. Mitmed neist algatustest võivad jõuda välispartnerite toel elluviimiseni 2026. aastal.

Gruusia ja Valgevene: Tulenevalt Gruusia ja Valgevene sise- ja välispoliitilisest olukorrast ei algatanud ESTDEV 2025. aastal nendes riikides uusi projekte. Organisatsioon piirdus väiksemahuliste kodanikuühiskonda toetavate algatuste rahastamisega taotlusvooru kaudu. Sellest hoolimata hoiab ESTDEV valmisolekut jätkata demokraatlike väärtuste toetamist mõlemas riigis vastavalt Eesti välispoliitilistele suunistele.

2. Aafrika regioon

Aafrika kasvav rahvaarv ja kiire digiareng teevad sellest piirkonnast ühe maailma suurima potentsiaaliga majanduspartneri, kuid samal ajal seisavad riigid silmitsi väljakutsega tagada oma noortele haridus, töö ja osalus ühiskonnas – tegurid, mis otseselt mõjutavad rännet, majandust ja üleilmset stabiilsust. Eesti on teinud strateegilise valiku panustada nendesse arengutesse, jagades oma kogemust e-valitsemise, küberturbe, hariduse ja ettevõtluskeskkonna elavdamise valdkondades. ESTDEV-i tegevus Aafrikas on investering avatud ja stabiilsete ühiskondade kujundamisse ning pikaajaliste partnerlussuhete arendamisse. Aasta jooksul tehtud töö kinnitab, et Eesti teadmised ja oskused on Aafrikas kõrgelt hinnatud ning koostöö süvendamine toetab samaaegselt nii partnerriikide arengut kui ka Eesti välispoliitilisi, majanduslikke ja julgeolekueesmärke.

2025. aasta oli Eesti arengukoostöö võimaluste suurendamisel Aafrika regioonis erakordselt edukas. Kui Eesti riik panustab Aafrikasse keskmiselt 1 miljoni eurot aastas, siis 2025. aastal kasvas ESTDEV seda summat üheksa korda, kaasates läbi Euroopa ühisalgatustes osalemise 9,3 miljonit eurot lisarahastust. See on summa, mida Eesti ettevõtted ja organisatsioonid, sh kolmas sektor, saavad kasutada oma tegevuste käivitamiseks ja laiendamiseks Aafrika riikides.

Euroopa doonorite ja Aafrika partnerriikide huvi keskmes on Eesti ekspertiisi kaasamine kolmes valdkonnas: e-valitsemise ja küberkoostöö, haridussüsteemid ja haridustehnoloogia, ettevõtluskeskkond ja innovatsioon, kus Eestil on väärtuslik kogemus ja selge väärtuspakkumus, mida partnerriigiga jagada. Euroopa ühisalgatuste läbirääkimistel esindabki ESTDEV Eesti huve ning seisab selle eest, et partnerriikide vajaduste lahendamiseks koostataks parim võimalik konsortsium Eesti avaliku sektori, era- ja kolmanda sektori organisatsioonidest ja ekspertidest.

Aafrika riikide vajaduste ja võimekuste kaardistamisse panustab ESTDEV-i Keenias asuv projektide rakenduskeskus, mis haldab suhteid nii kohalike kasusaajate kui ka regioonis asuvate doonoritega. Lisaks kaasab ESTDEV projektide ettevalmisse ka Eesti erialaliite, et valideerida lahendusi, mida Eesti konsortsium ehk Team Estonia partnerriigile pakub. Eesti organisatsioone rakendades lähtub ESTDEV ka erinevate sektorite võimekusest ja huvist neid projekte Aafrikas ellu viia. Selline mudel annab kõikidele Eesti osapooltele võimaluse katsetada ja arendada oma tegevusi, kohandada neid kohalike oludega, et pakkuda partnerriigile pikaajalise mõjuga jätkusuutlikke lahendusi. Sealhulgas saavad ettevõtted võimaluse kaugemate turgude kaardistamiseks.

2025. aastal võttis ESTDEV selge suuna regionaalsete projektide loomisele, kuna nii digilahendused, ettevõtlus kui ka haridusreformid on teemad, mis loovad võimalusi piiride üleseks koostööks Aafrika riikide vahel. Ka Euroopa Komisjon, ESTDEV-i tegevuste peamine doonor Aafrikas, on järjest enam rahastamas neid projekte, mis hõlmavad mitmeid riike Aafrikas kui ka mitmeid kontinente. Ettevalmistamisel on projekt, kus tegevused toimuvad lisaks Keeniale ja Ugandale ka Ukrainas, Moldovas ja Kosovos.

Aafrikas tehtud töö näitab, et Eesti arengukoostöö on sihipärane, väärtuspõhine ja tulevikku vaatav. See on investering, mis toetab nii partnerriikide arengut kui ka Eesti ühiskonna heaolu ja julgeolekut laiemalt.

Arengud riikide kaupa

Keenia: Eesti arengukoostöö tulemusena võttis 56-miljoni inimesega Keenia kasutusele Eesti e-teenuste rakendamise mudeli. 2025. aastal lõppes üks esimesi Euroopa ühisprojekte, kus ESTDEV osales. Selle tulemusena arendasid Eesti ettevõtted Keeniale kolm avalikku e-teenust (sünniregister, kutsehariduse sisseastumise infosüsteem, sotsiaalselt haavatavate rühmade laenutoetuste infosüsteem), mida hetkel täie hooga piloteeritakse. Lisaks e-teenuste arendamisele tugevdas ESTDEV ka vastavate Keenia institutsioonide ja avaliku sektori võtmeisikute võimekust neid protsesse juhtida. Pikemaajalise mõju saavutamiseks kavandab ESTDEV jätkuprojekti, mille raames luuakse kaks uut e-teenust ja pööratakse suurt tähelepanu Keenia institutsionaalse võimekuse tõstmisele. Lõppenud digiprojekt kinnitas Eesti kui maineka digiriigi kuvandit ja ESTDEV-i võimekust suurprojekt ellu viia ning tõi kaasa kutsed osaleda mitmes Euroopa algatuses. Sellega kaasnevad uued kasvuvõimalused Eesti organisatsioonidele ja ettevõtetele, mis omakorda hoogustab Eesti majandust.

Läbi Aafrika vooru piloteeris ESTDEV Keenias kaht Eestis tuntud digihariduse mudelit. HK Unicorn Squad koos MTÜ Mondoga viisid Keeniasse tüdrukute tehnoloogiaõppe ning kood// kodeerimisalase täiendõppe noortele. Täiendõppe koos võimalusega iseendale töödaja olla on eluline teema Keenias, kus keskmine vanus on 20 aastat ja tööpuudus noorte seas väga kõrge. Kohalikele oludele kohandatud kood//Nairobi astunud partnerlusse Keenia suurima, Kenyatta Ülikooliga. Lisaks on see projekt äratanud ka valitsuse tähelepanu, kuna aitab tegeleda noorte tööpuudusega. Arengukoostööprojektid on hea võimalus testida kas lahendused, mis töötavad Eestis ja Euroopas, on rakendatavad ka Aafrikas. Vajadus "valmis" ja skaleeritavate lahenduste järgi on suur, mis omakorda avab võimalusi ka Eesti tegijatele.

Uganda: Eesti arengukoostöö toel jätkus Ugandas õpetajate digioskuste arendamine Mondo programmi kaudu, mida laiendati koostöös Tallinna Ülikooliga. Kasutusele võetud Digipeegli lahendus võimaldab hinnata haridusasutuste digiküpsust ning suunata edasist koostööd tõhusamalt. 2025. aastal keskendus ESTDEV Ugandas eelkõige hariduskoostööle, arvestades riigi keerulist inimõiguste olukorda ja poliitilist konteksti. Koostöös Makerere ülikooliga alustas TalTech e-tervise magistriõppekava uuendamist, panustades kohaliku tervishoiuvaldkonna arendamisse. Projekti toetab ka Eestis õppinud Uganda päritolu teadlane, mis tugevdab kahe riigi vahelist teadmussiiret. Jätkus Uganda kvalifikatsiooniraamistiku loomise nõustamine, et parandada hariduse vastavust tööturu vajadustele. ESTDEV-i tegevused on aidanud tugevdada partnerlussuhteid ning tõsta Eesti usaldusväärsust pikaajalise arengupartnerina.

Botswana: Botswanas keskendus Eesti arengukoostöö digitaliseerimisele ja majanduse mitmekesistamise toetamisele. ESTDEV osaleb Euroopa Komisjoni projektis, mille raames arendatakse andmevahetuslahendusi ja piloteeritakse e-teenuseid koostöös riigi digitaliseerimist juhtiva SmartBotsiga. Projekti elluviimine on näidanud, et tõhusa koostöö

eelduseks on pidev kohalolek, mistõttu kaasati kohapealne ekspert ESTDEV-i esindajana. Botswana majandus on olnud pikka aega sõltuv teemanditööstusest, kuid muutunud majandusolukord on suurendanud vajadust uute kasvusuundade järele. Selle toetamiseks rahastas ESTDEV Aafrika vooru kaudu BCS koolitusprojekti, mida viiakse ellu koostöös Botswana Ülikooli innovatsioonikeskusega, et soodustada iduettevõtlust. Eesti lahenduste rakendamine aitab tugevdada kohalikke võimekusi ning loob uusi võimalusi ka Eesti ettevõtetele rahvusvahelisel turul.

Namiibia: Namiibias ei olnud 2025. aastal ühtegi ESTDEV-i projektivooru ega Euroopa Komisjoni rahastatud projekti. Riigi koostöökonteksti mõjutab president Netumbo Nandi-Ndaitwah taust, kes on õppinud Moskvas ning kelle välispoliitiline hoiak on selgelt venemeelne. Namiibia arengufookus on suunatud peamiselt strateegilistele loodusvaradele, eelkõige muldmetallidele, ning rohepöörde võtmevaldkonnale – rohevesiniku arendamisele, kuhu suunatakse ka arengukoostöö ressursse. Eesti jaoks on lõuna-Aafrika regioonis koostööperspektiiv hetkel selgem ja praktilisem Botswanas ja Sambias, kus on olemas tugevamad partnerlussuhted ning suurem valmisolek Eesti lahenduste rakendamiseks.

Tansaania: 2025. aastal kinnitas välisministeerium Tansaania arengukoostöö uueks sihtriigiks. Riigis on juba käimas Twinning-projekt koostöös Soome ja Tansaania IT-ministeeriumiga ning ettevalmistamisel on e-valitsemise projekt e-teenuste arendamiseks. 2025. aasta presidendivalimised ei vastanud demokraatlikele standarditele ning nendega kaasnes ulatuslikke inimõiguste rikkumisi, mis mõjutavad ka koostööraamistikku. Seetõttu läheneb ESTDEV Tansaaniale ettevaatlikult, kaasates kohalikke kodanikuühiskonna organisatsioone ning tehes koostööd Euroopa Liidu delegatsiooni (ELDEL) ja teiste partneritega, et tagada inimkesksed väärtused ja vastutustundlik elluviimine. Eesti fookus on suunatud e-valitsemise arendamisele, sidudes tehnilised lahendused institutsionaalse võimekuse tugevdamisega.

Sambia: Alates 2025. aastast on ka Sambia Eesti arengukoostöö uus sihtriik Aafrikas. Sambia on kujunenud Euroopa jaoks strateegiliseks partneriks, olles osa Lobito koridorist, mis ühendab Kongo maavararikkad piirkonnad Angola Lobito sadamaga ning on võtmetähtsusega taristu nii piirkondliku kui ka Euroopa majanduse jaoks. ESTDEV on Sambias juba käivitanud ettevõtluse arendamise projektid koostöös Euroopa partneritega ning alustab 2026. aastal ka õpetajakoolituse projektiga. Riigis on olemas märkimisväärne arengukoostöö rahastus erinevatelt doonoritelt, sealhulgas Euroopa Komisjonilt, mis loob soodsad eeldused tegevuste laiendamiseks. Sambia kasvustrateegiline tähtsus on avanud ESTDEV-le võimalused panustada lisaks ettevõtlusele ka digitaliseerimise, digiteenuste ja nendega seotud oskuste arendamisse, tugevdades nii kohalikke võimekusi kui ka Eesti rolli rahvusvahelises koostöös.

Nigeeria: 2025. aastal alustas ESTDEV projektiettevalmistusi Nigeerias, kuigi riik ei kuulu Eesti arengukoostöö prioriteetide hulka. Tegemist on erandliku võimalusega, kus potentsiaalne kasu Eesti digiekspertiisile ja ettevõtetele on märkimisväärne. Nigeeria on ligi 250 miljoni elanikuga Aafrika riik ning üks kontinendi juhtivaid majandusi. Riigi digiminister pöördus otse Eesti ja Soome poole ettepanekuga osaleda Euroopa Komisjoni digitaliseerimisprojekti, mille eesmärk on luua riiklik andmevahetuslahendus koos

vajalike raamistikute ja dokumentatsiooniga ning koolitada ametnikke selle rakendamiseks. Projekti edukas käivitamine looks Eestile võimaluse rakendada oma andmevahetuslahendusi seni suurimas riigis, kus neid on kasutusele võetud, ning tugevdada Eesti positsiooni rahvusvahelise digiriigi eestvedajana.

Kokkuvõttes kinnitab Aafrikas tehtud töö, et Eesti arengukoostöö on tulevikku suunatud investeering, mis tugevdab partnerriikide vastupanuvõimet, avardab Eesti arengukoostöö sektori võimalusi ning toetab ühtaegu nii Eesti majandushuvisid kui ka Euroopa laiemat julgeolekut.

III. Valdkondlikud eesmärgid ja tulemused

1. Ukraina ülesehitus: sotsiaaltaristu arendamine

Eesti alustas Ukraina ülesehitusprojektide elluviimist 2022. aasta mais, vahetult pärast täiemahulise sõja puhkemist. Varajane ja järjepidev kohalolek füüsilise taristu taastamisel on olnud selge poliitiline sõnum: Ukraina vastupanuvõime ja ühiskonna toimimine vajavad tuge paralleelselt sõjategevusega, mitte alles selle lõppemisel. Läbi sotsiaaltaristu ehituse või renoveerimise keskendub ESTDEV elutähtsate avalike teenuste toimimise tagamisele hariduse, sotsiaalhoolekande ja tervishoiu valdkondades, et hoida kogukonnad elujõulisena ning tugevdada usaldust Euroopa pikaajalise toetuse vastu.

2025. aastal moodustasid Ukraina ülesehituse valdkonna projektid suurima osa ESTDEV-i projekti portfelist – kokku 7,3 miljonit eurot. Sellest 1 miljon eurot oli lirimaa välisministeeriumilt kaasatud lisarahastus Berdõchevi haigla intensiiv- ja taastusravi osakonna ümberehituseks. Lisaks algas koostöö Jaapani arengukoostöö agentuuriga JICA, kes tarnis fassaadmaterjalid Brüssöliivi sisepögenike moodulkortermajale. Need partnerlused kinnitavad ESTDEV-i usaldusväärset projektide ettevalmistaja ja elluvijana. Kokku oli 2025. aastal töös 14 ülesehitusprojekti.

Suurematest objektidest valmisid eelmisel aastal kaks peremaja Žõtomõris koos pommivarjendiga, 36-korteriga sotsiaalmaja Ovrutšis koos varjumiskohaga, laste turvakodu ja pommivarjend Žõtomõris.

Olulise kvalitatiivse arenguna lisandus 2025. aastal portfelli esimene haiglakompleksi rekonstrueerimise projekt, mis koos meditsiinipersonali täiendõppe programmiga aitab Ukrainal viia oma meditsiiniteenused vastavusse EL nõuetega. ESTDEV-i ehitusportfelli kujundamine lähtubki põhimõttest, et investeeringud taristusse peavad toetama reforme vastavates valdkondades, sidudes need süsteemselt teenuste kvaliteedi ja kohaliku võimekuse tõstmisega. See suurendab projektide pikaajalist mõju ning vähendab riski, et hooned võivad jääda alakasutusega või ilma vajaliku teenusepakujata.

Paralleelselt käimasolevate projektidega investeeris ESTDEV süsteemselt uute ülesehitusalgatuste ettevalmistusse. Rakendati pikema vaatega projektitsükli, mis ületab ühe eelarveaasta loogika ning võimaldab teostada põhjalikumaid vajaduste kaardistust, tehnilist ettevalmistust ja partnerite kaasamist. See loob selgema aluse suuremahuliste ja strateegilise mõjuga investeeringute käivitamiseks järgnevatel aastatel.

2025. aasta suurimaks väljakutseks kujunes ehitusprojektide elluviimine sõjaolukorrast tingitud tööjõupuuduse tingimustes. Ukraina peatöövõtjad seisis silmitsi raskustega kvalifitseeritud tööjõu leidmisel, mistõttu pikenesid kahe projekti tähtaeg. Kõik projektid lõpetati siiski esialgse eelarve piires.

2026. aasta eesmärk on laiendada koostööd Žõtomõri oblasti omavalitsustega, kus Eesti ei ole varem projekte ellu viinud – Korosteni, Zviaheli ja Olevski linnas. Fookuses on Eesti puitmajatööstuse ja energiatõhusa ehituse kompetentsi senisest laiem rakendamine

Ukraina ülesehitusprotsessis. Energiatõhususe projektidesse on ESTDEV kaasanud Tallinna Tehnikaülikooli Eestis ning Žõtomõri Polütehnilise Riikliku Ülikooli Ukrainas, et siduda Ukraina ülesehitustegevused ka Eesti teadus- ja arenduskompetentsiga.

Kokkuvõttes näitab 2025. aasta kogemus, et sihipärane, partnerlustel põhinev ja pika vaatega tegutsemine võimaldab ESTDEV-il anda Ukraina ülesehitusse kestva ja süsteemse panuse ka keerulistes sõjaoludes.

2. E-valitsemine ja küberkaitse

Eesti digiriigi kogemus ja küberkaitse võimekus on kujunenud oluliseks välispoliitiliseks tööriistaks, mis aitab kaitsta Eesti julgeoleku, majanduse ja väärtuspõhise välispoliitika huve. Küberturvalisus ja toimivad e-teenused ei ole enam üksnes riigisisene küsimus. Kui partnerriikide avalik sektor on haavatav, levivad küberohud, teenusekatkestused ja kuritarvitused kiiresti ka Euroopasse. Vastupidi, kui partnerriikidel on turvalised ja koostalitlusvõimelised digilahendused, kasvab piirkondlik stabiilsus ning tugevneb Euroopa Liidu laienemis ja naabruspoliitika elluviimine. Sellest vaatenurgast on Eesti raha kasutamine küberkaitse ja e-valitsemise arengukoostöös selgelt põhjendatud. Tegevused aitavad ennetada riske, luua uusi majanduslikke võimalusi ning kujundada rahvusvahelisi standardeid, mis lähtuvad Euroopa väärtustest. 2025. aastal keskendus ESTDEV küberkaitse ja e-valitsemise portfellis kahele omavahel seotud eesmärgile. Esiteks, tsiviilsektori küberkerksuse kasvatamisele, et partnerriigid suudaksid küberintsidente ennetada, tuvastada ja lahendada. Teiseks, inimkesksete, turvaliste ja usaldusväärsete e-teenuste arendamisele, et avalikud teenused oleksid inimestele lihtsamini kättesaadavad ja läbipaistvad.

E-valitsemise ja küberturvalisuse valdkonna projektide maht oli 2025. aastal kokku 5,6 miljonit eurot, millest välisrahastus moodustas 2,3 miljonit eurot. Kogu portfellist lõviosa ehk 4,5 miljonit läks peamiselt hangetena rakendamiseks Eesti ettevõtetele. Läbi voorude liikus 1,1 miljonit eurot rakendamiseks Eesti organisatsioonidele. Aasta jooksul oli töös 32 projekti, millest 13 olid taotlusvoorude kaudu rahastatud projektid.

2025. aastal kaasas ESTDEV valdkonna projektidesse rekordilised 21,3 miljonit eurot, mis tähistas olulist hüpet nii rahastusmahtude kui ka partnerlussuhete osas. ESTDEV sõlmis oma esimese suuremahulise rahvusvahelise lepingu - 12,3 miljoni eurot - Rootsi arengukoostöö agentuuriga SIDA Ukraina küberkerksuse tugevdamiseks. Lisaks kaasati 9,3 miljonit eurot Keenia küberturvalisuse arendamiseks, mis kinnitas Eesti kui usaldusväärse ja kompetentse digipartneri positsiooni Aafrikas.

Digiarengu ja küberturvalisuse valdkonnas kasvab rahvusvaheline nõudlus usaldusväärsete lahenduste järele, mis loob Eesti ettevõtetele ja ekspertidele reaalseid majanduslikke võimalusi.

Lisaks tugevdab Eesti rolli kujunemine heade praktikate ja standardite eestvedajana riigi strateegilist positsiooni ning suurendab ühiskondlikku turvatunnet. Rahvusvaheliste

raamistike ja partnerluste arendamisel seoti portfelli tugevamalt Team Europe algatuste ja GovStacki lähenemisega. Eesti jaoks on oluline, et rahvusvahelised digiarengu raamistikud toetaksid privaatsust, inimõigusi ja turvalisust.

Arengud sihtriikide kaupa

2025. aasta tegevused keskenduvad neljale peamisele sekkumissuunale: kriitilise taristu ja riigiasutuste küberkaitse tugevdamine; inimkesksete e-teenuste arendamine; turvalise andmevahetuse eelduste loomine ning rahvusvaheliste raamistikute ja partnerluste kujundamine.

Ukraina: Tegevus tsiviilsektori küberkerksuse kasvule ja e-teenuste toimimise tagamisele sõja tingimustes. Olulise struktuurse muutusena koondusid tsiviilse küberkaitse tegevused selgemalt Tallinna Mehhanismi raamistikku, mis tõstis liitlasriikide investeerida sellesse koostööformaati. Viidi läbi küberõppusi, valmistati ette raamhangete kasutuselevõttu ning arendati konkreetseid digiteenuseid. Hinnanguliselt jõudsid Eesti toetatud teenused ligikaudu 1,3 miljoni inimeseni.

Moldova: ESTDEV toetas Moldova üldist kübervalmidust ja valimiste küberturvalisust, mis toetasid riigi joondumist EL nõuetega. EL küberjulgeoleku direktiivi NIS2 lauaõppusel osales 29 asutust ja ettevõtet ning loodi alus edasiseks koostööks Euroopa partneritega. Lisaks toetati küberkaitse õppekavade arendamist koostöös Tallinna Tehnikaülikooliga.

Armeenia: Loodi eeldused turvaliseks andmevahetuseks ja e-teenuste arendamiseks, sealhulgas lepiti kokku piloottegevused X-tee laadse lahenduse juurutamiseks. E-teenuste arendamisel keskenduti teenusedisainile, andmehaldusele ja privaatsusele. Eesmärk oli tagada, et digitaliseerimine tooks kaasa kvaliteedihüppe teenuste kasutajakogemuses ning ei piirduks pelgalt olemasolevate protsesside digitaalseks muutmisega. Valmistati ette tehnilised alused turvaliseks andmevahetuseks maksuameti ja finantsasutuste vahel, et vähendada käsitsi töötlust ja tugevdada andmekaitset.

Keenias ja Ida-Aafrika regioonis liiguti süsteemsema skaleerimise suunas ning valmistati ette piiriüleste e-teenuste kasutusjuhud. Andmevahetuse eelduste loomisel tutvustati Keenias turvalise andmevahetuse põhimõtteid ning viidi läbi piloottegevusi. Need eeldused on kriitilised, sest ilma usaldusväärse andmevahetusega ei teki toimivaid e-teenuseid.

Ugandas keskenduti juhtimistasandi küberteadlikkuse tõstmisele ning loodi kohalik koolitusvõimekus.

Kokkuvõttes kujunes 2025. aasta e-valitsemise ja küberturvalisuse valdkonnas murranguliseks, kinnistades Eesti positsiooni usaldusväärse digipartneri ja rahvusvaheliste standardite kujundajana. Aasta jooksul tõusis Eesti digiriigi kogemus selgelt strateegiliseks välispoliitiliseks tööriistaks, mis aitab ennetada piiriüleseid küberohte, toetada Euroopa naabruspoliitikat ning avada uusi võimalusi Eesti kogemuste tutvustamiseks.

2026. aastal on fookus programmi skaleerimisel ja jätkusuutlikkusel. Ukrainas on prioriteediks Tallinna Mehhanismi investeeringute kiire rakendamine ja mõõdetava mõju saavutamine. Aafrikas keskendutakse piiriüleste e-teenuste pilootide rakendamisele ning digitaalse avaliku taristu kasutuselevõtule. Läbiv eesmärk on tugevdada Eesti nähtavust ja väärtuspakkumist, kaasates nii avalikku kui ka erasektorit ning selgitades tulemusi Eesti avalikkusele.

3. Kvaliteetse hariduse edendamine

Hariduskoostöö on arengukoostöös üks mõjusamaid ja kestlikumaid investeeringuid, sest see loob aluse ühiskonna pikaajaliseks arenguks. 2025. aastal kasvas ESTDEV-i haridusportfell märkimisväärselt nii mahult kui ka sisuliselt, hõlmates kogu haridussüsteemi spektrit alusharidusest ja üldharidusest kuni kutse-, kõrghariduse, õpetajahariduse ja elukestva õppeni.

Portfelli areng oli kooskõlas ESTDEV-i strateegiliste prioriteetidega ning keskendus Ukrainale, EL idanaabruse riikidele ja Aafrikale. Haridus oli esindatud kõikides ESTDEV-i geograafilistes ja temaatilistes voorudes. Projektide elluviimisel kasutati teadlikult mitmekesiseid rakendusmudeleid (teenuslepingud, koostöölepingud, konsortsiumid). Haridusvaldkonna partnerlussuhted tugevnesid tänu regulaarsetele kohtumistele, koostööseminaridele ja infopäevadele, mis tõid valdkonda uusi osapooli ja tõstsid projektide kvaliteeti. Koostöö Haridus- ja Teadusministeeriumiga muutus sisulisemaks, sidudes poliitilise tasandi otseselt koostööprojektide elluviimisega ning toetades arutelu haridusekspordi ja arengukoostöö seoste üle.

ESTDEV-i haridusvaldkonna projektide maht oli 2025. aastal kokku 3,1 miljonit eurot. Sellest ca 1,3 miljonit moodustasid ESTDEV-i rakendatud projektid ning ca 1,8 miljonit läks läbi taotlusvoorude rakendamiseks Eesti organisatsioonidele. Kokku oli haridusportfellis 53 projekti.

Aasta oli murranguline välisrahastuse kaasamise ja rahvusvahelise koostöö laienemise poolest. Liechtenstein liitus alushariduse initsiatiiviga Ukrainas, panustades EDUHUBi arendamisse Žitomõri piirkonnas. UNICEF-i lisarahastus suurendas Moldova haridusprogrammi mahtu ligi kolm korda, võimaldades laiendada õpetajate digipädevuste arendamist ja tugevdada koostööd riiklike institutsioonidega. Aasta lõpus jõudis ESTDEV lõpule läbirääkimistega Araabia Ühendemiraatidega haridusprojektide skaleerimiseks Ukrainas ning liitus kahe olulise Euroopa ühisalgatusega - Aafrika õpetajahariduse programmi ja regioonideülese naiste digipädevuste programmiga. Need partnerlused toovad 2026. aastal ESTDEV-ile ligikaudu 12 miljonit eurot ning kinnitavad organisatsiooni kasvavat rolli süsteemsete ja rahvusvaheliselt mõjukate haridusalgatuste kujundaja ja elluviijana.

Oluline areng võrreldes varasemate aastatega oli tihe ja teadlik seos haridusprogrammi prioriteetide ja rahastusvoorude eesmärkide vahel. See võimaldab voorudest rahastuse saanud projektidega piloteerida tegevusi, mida on võimalik skaleerida läbi kahepoolsete

projektide või Euroopa ühisalgatuste kaudu. 2025. aastal kaasatud doonorrahastused kinnitasid sellise lähenemise vajalikkust ja õigsust.

Sama loogika kandus ka stipendiumiprogrammi arendamisse. Eraldiseisva vooru asemel on stipendiumid alates 2025. aastast osa konkreetsetest projektidest ja suunatud võtmepartnerite võimestamisele läbi Eesti (mikro)kraadide või täiendkoolituste.

Arengud sihtriikide kaupa

Ukraina: Ukraina haridusvaldkonna suurima tegevusulatusesga sihtriik, kus tegevused hõlmasid alusharidust, kutse- ja kõrgharidust, õpetajaharidust ning haridusjuhtimist, lisaks huviharidust ja noorsootööd. Aasta jooksul valmis ESTDEV-i Ukraina haridusprogramm, mis koondab kõik tegevused ühtseks süsteemseks tervikuks. Kutsehariduses jätkus ettevõtlusõppe integreerimine, mille tulemusel loodi riiklik ettevõtlusõppe raamistik ja õpetajaraamat, ning toetati Žitomõri kutsekoolide juhtide juhtimisvõimekuse kasvu. Euroopa Liidu Skills4Recovery algatuse raames panustas Eesti digioskuste arendamisse ja tööjõu taastamise toetusse. Alushariduses käivitati Žitomõris metoodikakeskuse EDUHUB loomine, mis ühendab kaasaegse õpikeskkonna, õpetajate koolitused ja võrgustikupõhise õppemudeli. Kõrghariduses alustati ulatuslikku reformiprojekti, mis toetab Ukraina ülikoolide autonoomiat, juhtimisvõimekust ja personalipoliitika kaasajastamist. Lisaks viidi Malõnis ellu huvihariduse reformi ettevalmistus ning sotsiaal- ja haridusvaldkonna lõikepunktis toimusid asendushoolduse koolitused, mis tugevdasid kogukondlikku võimekust.

Moldova: Haridustegevused keskendusid digipöörde toetamisele ja õpetajate digipädevuste süsteemsele arendamisele koostöös UNICEF-ga. Kahel korral kaasatud lisarahastus võimaldas programmi oluliselt laiendada ning tugevdada selle strateegilist ülesehitust. Õpetajate digipädevuste arendamise programmi DigiProf raames käivitati algataseme koolitused. Aasta jooksul koolitati 4000 õpetajat, kellele lisandub uuel aastal veel 10 000. Alustati kesktaseme koolitusprogrammi arendamist, kus programmi avasündmusel osalesid Moldova haridusminister ja haridusasutuste juhid, mis kinnistas tegevuste seotuse riiklike prioriteetidega. Paralleelselt alustati õpetajate digioskuste kõrgetaseme koolituste ettevalmistamist, mis loob Eesti eeskujul Moldovasse tervikliku ja jätkusuutliku õpetajate digipädevuste mudeli. Hindamise ja andmepõhise juhtimise valdkonnas piloteeriti elektroonilisi tasemetöid, sealhulgas 4. klassi matemaatika e-testi, milles osales ligi 1600 õpilast 77 koolist. Piloot viidi läbi tehniliste tõrgeteta ning selle tulemused annavad sisendi e-hindamise lahenduste laiendamiseks ja riiklike otsuste tegemiseks 2026. aastal.

Armeenia: Tegevused keskendusid haridusjuhtimise ja institutsionaalse võimekuse tõstmisele, toetades riikliku haridusstrateegia rakendamist. Käivitati koolijuhtide ja koolimeeskondade arenguprogramm, milles osalesid kümned koolijuhid ja juhtimismeeskonnad ning mille aluseks on Eesti Tulevikukooli metoodika. Programmi raames viidi läbi koolitused, mentorlus ja arendusprotsessid, mis toetasid koolide juhtimispraktikate kaasajastamist ning loid aluse edasiseks süsteemseks koostööks Armeenia haridusministeeriumiga. Projekti avaseminari ja kõrgetasemeliste kohtumiste kaudu seoti tegevused poliitilise tasandiga ning arutati edasisi koostöövõimalusi digihariduse, õpetajate täienduskoolituse ja hindamissüsteemide arendamisel.

Aafrika: 2025. aastal keskendus ESTDEV Aafrika suunal õpetajahariduse, digioskuste ja tööturu vajadustega seotud pädevuste arendamisele, viies mitmes riigis ellu pilootprojekte, mis loid aluse Eesti osalusele Aafrika õpetajahariduse Team Europe Initiative'i ettevalmistamisel. **Keenias**, Embu Ülikoolis lõppes õpetajahariduse reformiprojekti esimene etapp, mille tulemusena töötati välja 11 kompetentsipõhist mudelõppekava ja koolitati kohalikke koolitajaid, luues eeldused lahenduste üleriigiliseks rakendamiseks. Sama suunda toetasid Keenias ja **Ugandas** ellu viidud digipedagoogika projektid, mis tugevdasid õpetajate ja õppejõudude digioskusi ning institutsionaalset suutlikkust kutse- ja kõrghariduses. KT-valdkonna järelkasvu toetati Digital Explorers II programmiga, mis ühendas õpirände, tööturu analüüsi ja partnerite võimekuse arendamise, aidates siduda noorte digioskusi tööandjate vajadustega.

Kokkuvõttes kujunes 2025. aasta haridusportfellile strateegilise küpsuse aastaks, kus reaktiivne projektipõhine tegevus asendus süsteemse, partnerluspõhise ja rahvusvaheliselt mõjuka programmi loomega. 2026. aastal on fookuses programmipõhise lähenemise konsolideerimine ja skaleerimine, tuginedes 2025. aastal loodud välisrahastuse raamistikule. Eesmärk on käivitada uued välisrahastusega projektid, kasvatada Eesti hariduslahenduste nähtavust ja rakendatavust Aafrikas ning tugevdada haridustiimi võimekust, et tagada tegevuste jätkusuutlik kasv.

4. Demokraatia ja õigusriigi arendamine

ESTDEV keskendus 2025. aastal demokraatia ja õigusriigi valdkonnas eeskätt sihtriikide institutsionaalse reformivõimekuse tugevdamisele, lähtudes OECD arengukoostöö põhimõtetest ning Euroopa Liidu standarditest. Projektide kaudu toetati avaliku sektori kesk- ja kohaliku tasandi asutusi poliitikate kavandamisel ja elluviimisel, läbipaistvate ja vastutustundlike juhtimispraktikate juurutamisel ning korruptsiooniriskide vähendamisel. Oluline rõhk oli kaasaegsete tööprotsesside arendamisel, e-valitsemise lahendustel ja halduspraktikate tõhustamisel, mis aitavad parandada otsustusprotsesside kvaliteeti ning suurendada avaliku sektori usaldusväärsust sihtriikides. Eesti reformikogemus võimaldas pakkuda praktilist ja kohalikke olusid arvestavat tuge, mis oli kohandatud sihtriikide tegelikele vajadustele ega lähtunud valmis mudelite mehaanilisest ülekandmisest.

ESTDEV-i demokraatia ja õigusriigi valdkonna projektide maht oli 2025. aastal kokku 1,8 miljonit eurot. Sellest ca 1,3 miljonit moodustasid ESTDEV-i rakendatud projektid ning ca 500 000 eurot moodustasid taotlusvoorude kaudu rahastatud ja partnerite rakendatud projektid. Valdkonna projekte oli kokku 25.

Enne Euroopa Komisjoni samba hindamise läbimist oli ESTDEV-i jaoks oluline Eesti põhiste kahepoolsete projektide elluviimine, mis võimaldas nii demonstreerida kui ka järjepidevalt kasvatada Eesti sisulist kompetentsi reformide toetamisel. Need projektid loid aluse usaldusväärsetele ja pikaajalistele koostöösuhetele sihtriikide partneritega ning toetasid ESTDEV-i positsioneerumist rahvusvahelises doonorkogukonnas.

Kahepoolsetest algatustest välja kasvanud kontaktid ja kogemus võimaldasid liikuda edasi mitmepoolsetesse koostööformaatidesse ja Euroopa Liidu rahastatud programmidesse. Näiteks arenes Ukraina statistika valdkonnas algselt kahepoolne koostöö edasi osaluseks ELi rahastatud projektis koostöös Rootsi Arengukoostöö Agentuuriga (SIDA), kinnitades ESTDEV-i suutlikkust kasvatada Eesti algatused laiemateks reformipartnerlusteks, millel on sihtriikidele suurem ja kestvam mõju.

Eraldi tuleb välja tuua kontaktid ja koostöö ÜRO süsteemi kehamitega. Täna on UNDP-ga ühisprojektid Gruusias ning tänu sambahindamisele on nende poolt huvi koostööd laiendada. Paraku ei ole arutlusel olnud sihtriigid olnud ESTDEV-i jaoks prioriteetsed.

Kaalukas osa projektidest käivitati teadlikult kõrge poliitilise tähtsusega riikides nagu Ukraina ja Moldova. Ukraina oli samal ajal ka piirkond, kus paljud projektide elluviimist mõjutavad riskid realiseerusid. Sõjaolukord, elektrikatkestused, liikumispiirangud ja ametnike tihe vahetumine mõjutasid tegevuste ajastust ja osalejate kättesaadavust ning nõudsid paindlikkust projektide rakendamisel. Moldovas tuli arvestada regionaalsete eripäradega, sealhulgas Gagauusia autonoomiaga, mis eeldas kohandatud lähenemist ja tihedat dialoogi kohalike partneritega. Mõlema riigi puhul olime paindlikud kaasama tõlketeenust plaanitud tegevuste elluviimiseks, mis suurendasid projektide esialgseid eelarveid. Selliste väljakutsete leevendamiseks rakendas ESTDEV paindlikke töövorme, kombineerides virtuaalseid ja füüsilisi tegevusi ning tõlketoetust tihedas koostöös partneritega. Ühe projekti lõpetamine tuli siiski ka mitu kuud edasi lükata.

Ukraina: Poliitilise prioriteedina oli Ukraina projektide peamine eesmärk toetada Euroopa Liiduga seotud reformide elluviimist Ukrainas, et suurendada riikide institutsioonide võimekust, tagada vastavus EL-i standarditele ning edendada demokraatlikku ja kestlikku arengut. Projektidega tõsteti riigi institutsioonide suutlikkust valmistada ELiga ühinemiseks, parandades võtmeisikute teadmisi Euroopa Liidu toimimisest, õigusraamistikust ja liikmesriikide pädevustest. Toetati avaliku sektori juhtimist, õiguskaitseasutuste tööd, maksuhaldust, statistikasüsteemi ning politsei ja piirihalduse arendamist kooskõlas ELi õigustiku ja hea valitsemistava põhimõtetega. Oluline osa tegevustest oli suunatud ka energiajulgeoleku ja kriitilise taristu valdkonda, kus piloteeriti tehisintellektil põhinevat andmeanalüüsi ja seiret, et tugevdada sektoris järelevalvet ja taastamisvõimekust. Keskvalitsuse toetamise kõrval toimus aktiivne tegevus ka Žõtomõri regioonis.

Moldova: ESTDEV keskendus Moldovas avaliku sektori reformile, regionaalse demokraatia tugevdamisele ning kohalike omavalitsuste ja kogukondade suutlikkuse kasvatamisele. Projektide kaudu toetati ministeeriumide ja kohalike institutsioonide valmisolekut ELiga seotud reformide elluviimiseks ning suurendati avaliku sektori professionaalsust. Gagauusia piirkonnas rakendatud tegevused aitasid tugevdada kohalike omavalitsuste, kodanikuühiskonna ja kogukondade koostööd ning parandada võimekust kavandada ja ellu viia regionaalseid arenguprojekte kooskõlas Euroopa Liidu standarditega. Samuti panustati noorte ametnike koolitamisest, sealhulgas tutvustati Eesti kogemust e-valitsemise ja avaliku sektori juhtimise valdkonnas, et tugevdada sektorit ja selle reformivalmidust.

Projektide elluviimisel olid peamisteks koostööpartneriteks avaliku sektori asutused, sh Regionaal- ja Põllumajandusministeerium, Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet, Eesti Maaelu Teadmuskeskus, Justiits- ja Digiministeerium, Vanglateenistus, Maksu- ja Tolli-, Politsei- ja Piirivalve- ning Statistikaamet. Akadeemilisest sektorist Tallinna Tehnikaülikooli Ragnar Nurkse innovatsiooni ja valitsemise instituut ning Tallinna Ülikool, erasektorist olid partnereiks Civitta Eesti, VTX Management ja Hepta Airborne.

Kokkuvõtvalt võib öelda, et lõppenud aastal kujunes ESTDEV-i demokraatia ja õigusriigi portfell Ukrainas ja Moldovas strateegiliselt heaks ning sisuliselt mõjusaks. Kuigi portfelli maht ja projektide arv ei kasvanud võrreldes eelneva perioodiga, liikus tegevuste fookus selgelt sügavamate ja mitmeaastaste reformiprotsesside toetamisele. Need programmid loovad tugeva aluse edasiseks koostööks ning võimaldavad 2026. aastal keskenduda juba saavutatud tulemuste süvendamisele ja reformide jätkusuutlikkuse tagamisele. Selline lähenemine võimaldab saavutada ODA ootustele vastavaid tulemusi, suurendada projektide mõju ning toetada partnerriikide sotsiaalmajanduslikku arengut. Portfelli iseloomustas ka liikumine üksikute tegevuste juurest terviklikumate programmide suunas, mis toetavad avaliku sektori suutlikkust, reformide elluviimist ja Euroopa Liidu lõimumisega seotud eesmärgi. See omakorda panustab rahu ja stabiilsuse tugevdamisse meie geograafilises piirkonnas.

5. Majandusareng: ettevõtlus, innovatsioon ja rohepööre

ESTDEV-i majandusarengu valdkond keskendus 2025. aastal ettevõtluskeskkonna tugevdamisele ja kestliku majanduskasvu eelduste loomisele nii EL idanaabruse kui Aafrika partnerriikides. Tegevused olid suunatud eelkõige väikese ja keskmise suurusega ettevõtete arendamisele, innovatsiooni soodustamisele ning ekspordivõimekuse kasvatamisele, sidudes need praktiliste oskuste, digilahenduste, roheinnovatsiooni ja ligipääsuga uutele turgudele. Valdkondliku programmi üks tegevussuundi on ka sidemete loomine partnerriigi ja Eesti ettevõtlussektorite vahel. Selles vallas on olnud viimaste aastatel mitmeid edulugusid. Näiteks võitis Eesti ettevõtluskoolitustel Ukrainas osalenud kohalik ehitusettevõtte ESTDEV-i hankelepingu kahe perekodu ehituseks Ukrainasse.

Valdkonna projektide maht oli 2025. aastal kokku 2,8 miljonit eurot, millest ca 1,3 miljonit moodustasid ESTDEV-i rakendatud projektid ning ca 1,5 miljonit taotlusvoorude kaudu rahastatud projektid. Majandusarengu valdkonnas oli käimas 24 projekti, millest 19 olid taotlusvoorst rahastuse saanud partnerite projektid.

Läbi voorude ja hangete rahastas ESTDEV 2025. aastal projekte, mis olid suunatud väärtusahelate arendamisele ja innovatsiooni ökosüsteemide toetamisele nii Euroopa lähinaabruse riikides kui ka Aafrikas.

Ukraina: Ukraina suunal käivitati koostöös Visionest Institute OÜ-ga mahukas programm Žõtomõri oblasti ettevõtete konkurentsivõime tõstmiseks viies võtmesektoris: tootmine,

põllumajandus, elektroonika, taastuvenergia ja loovtööstus. Programmi soodustab sünergiaid Eesti ja Ukraina ettevõtete vahel, et siseneda välisturgudele. Visionest Institute viib läbi ka ekspordinõustajate koolitust, et aidata kaasa riigi majanduslikule taastamisele ja rahvusvahelise konkurentsivõimekuse tõstmisele.

Armeenia: Jätkus Visiones Institute projekti Armeenia väikese ja keskmise suurusega ettevõtete ekspordivõimekuse ja konkurentsivõime tõstmiseks sisenemiseks välisturgudele.

Aafrika: EL digi-roheinnovatsiooni ühisalgatuse raames viis ESTDEV kokku Eesti konsultatsioonifirma Civitta ja startup ökosüsteemi eestvedajad nagu GrowthAfrica ja mLab Aafrikast ning Latitude59 ja Startup Wise Guys Eestist, et luua võimalusi globaalse mõjuga ettevõtete tekkeks. Eesti kogemust iduettevõtluse ökosüsteemi ülesehitamisel jagasid Eesti Rohetehnoloogiate Liit ja Garage48, mis korraldas ka Aafrika esimese AgriTech hackatoni, et ergutada kohalikku ettevõtlust ja luua uusi IKT-põhiseid lahendusi Keenia põllumajandussektoris. Kolmandat aastat järjest jätkus koostöö Latitude59ga Keenias, millest on läbi arengukoostöö kujunenud tuntud ja usaldusväärne bränd Aafrikas. See on loonud suurt lisaväärtust Eesti ettevõtetele, kellel oli nüüd võimalus ühel üritusel luua sidemeid potentsiaalsete partneritega ja tutvuda investeerimisvõimalustega üle kogu Aafrika.

Kokkuvõttes on ettevõtluse arendamise valdkonnal suure potentsiaal kujuneda ESTDEV-i üheks fookusvaldkonnaks. See edendab töökohtade loomist sihtriikide ning avardab koostöövõimalusi Eesti ettevõtetele uutel turgude. 2026. aastal liituv valdkonnajuht paneb paika valdkondliku strateegia ja tegevuskava järgenvateks perioodideks.

31.03.2026

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2025	31.12.2024	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	5 556 236	4 574 872	2
Nõuded ja ettemaksed	1 975 031	2 352 349	3
Kokku käibevarad	7 531 267	6 927 221	
Põhivarad			
Nõuded ja ettemaksed	30 812	30 812	3
Materiaalsed põhivarad	3 226	5 645	5
Immateriaalsed põhivarad	9 434	13 788	6
Kokku põhivarad	43 472	50 245	
Kokku varad	7 574 739	6 977 466	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	7 028 976	6 410 181	8
Kokku lühiajalised kohustised	7 028 976	6 410 181	
Kokku kohustised	7 028 976	6 410 181	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	567 285	328 756	
Aruandeaasta tulem	-21 522	238 529	
Kokku netovara	545 763	567 285	
Kokku kohustised ja netovara	7 574 739	6 977 466	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2025	2024	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	22 913 431	16 807 231	10
Kokku tulud	22 913 431	16 807 231	
Kulud			
Jagatud annetused ja toetused	-14 323 409	-10 292 060	11
Mitmesugused tegevuskulud	-4 587 487	-3 490 775	12
Tööjõukulud	-3 131 894	-2 512 455	13
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-6 773	-6 773	5,6
Muud kulud	-1 042 459	-528 821	14
Kokku kulud	-23 092 022	-16 830 884	
Põhitegevuse tulem	-178 591	-23 653	
Muud finantstulud ja -kulud	157 069	262 182	
Aruandeaasta tulem	-21 522	238 529	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2025	2024	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	-178 591	-23 653	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	6 773	6 773	
Kokku korrigeerimised	6 773	6 773	5,6
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	314 961	-633 330	
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	618 795	4 253 800	8
Kokku rahavood põhitegevusest	761 938	3 603 590	
Rahavood investeerimistegevusest			
Laekunud intressid	219 426	207 687	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	219 426	207 687	
Kokku rahavood	981 364	3 811 277	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	4 574 872	763 595	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	981 364	3 811 277	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	5 556 236	4 574 872	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

		Kokku netovara
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2023	328 756	328 756
Aruandeaasta tulem	238 529	238 529
31.12.2024	567 285	567 285
Aruandeaasta tulem	-21 522	-21 522
31.12.2025	545 763	545 763

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Sihtasutuse Eesti Rahvusvahelise Arengukoostöö Keskus 2025. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Eesti finantsaruandluse standard on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev avalikkusele suunatud finantsaruandluse nõuete kogum, mille põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid ning lähtutakse ka avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendis sätestatud nõuetest.

Bilansi ja tulemiaruaruande skeemides kasutatakse RTJ 14 kehtestatud skeeme.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes, lähtudes soetusmaksumusest.

Raha

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse bilansis raha kirjel ja rahavoogude aruandes riigikassas olevat raha jääki.

Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil. Põhitegevuse rahavoogude leidmisel korrigeeritakse aruandeaasta põhitegevuse tulemit, elimineerides mitterahaliste tehingute mõju ja põhitegevusega seotud käibevarade saldode muutused ja toetuste nõuete ning kohustiste muutused.

Investeeringu- ja finantseerimistegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel võetakse aluseks tehingu toimumise päeval ametlikult kehtivad Euroopa Keskpanka valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustised hinnatakse aruandekuupäeva seisuga ümber eurodesse aruandekuupäeval ametlikult kehtivate Euroopa Keskpanka valuutakursside alusel. Ümberhindamise tulemusena saadud valuutakursi kasumid ja kahjumid kajastatakse aruandeperioodi tulemiaruanandes, kusjuures põhitegevuse tuludes ja -kuludes kajastatakse valuutakursi kasumid ja -kahjumid, mis on seotud tarnijate ja ostjate arveldustega, muud valuutakursist tulenevad erinevused kajastatakse finantstuludes ja -kuludes.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse sihtasutuse tavapärase majandustegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Ostjate laekumata arved on bilansis hinnatud lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Seejuures hinnatakse iga konkreetse kliendi laekumata arveid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta.

Saamata sihtfinantseerimine kajastatakse nõudena perioodil, mil leiavad aset kulutused, mille kompenseerimiseks toetused on mõeldud. Ettemakstud teenused kajastatakse ettemakstud tulevaste perioodide kuluna.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Põhivaraks loetakse varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 10 000 eurot. Põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast, mittetagastatavatest maksudest ja muudest põhivara kasutuselevõtuga otseselt seonduvatest väljaminekute. Põhivara kulumit arvestatakse lineaarmetodil, lähtudes vara majanduslikult kasulikust elueast. Kuluminormid on sihtasutuses kasutusel olevatel põhivara gruppidel alljärgnevad:

muu materiaalne põhivara 20%

immateriaalne põhivara 20%

Rendid

Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul kuluna.

Finantskohustised

Lühiajalised finantskohustised on võlad tarnijatele, võlad töövõtjatele, maksukohustised, sihtfinantseerimisega seotud kohustised toetuse saajatele ning toetusteks saadud ettemaksed.

Lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuulavas summas.

Annetused ja toetused

Toetused jagatakse järgmisteks liikideks:

1. sihtfinantseerimine - teatud sihtotstarbel saadud ja antud toetused, mille puhul määratakse selle eesmärk koos mõõdikutega eesmärgitäitmise jälgimiseks, ajakava ja rahaline eelarve ning toetuse andja nõuab saajalt detailset aruandlust raha kasutamise kohta ning raha ülejääk tuleb maksta reeglina andjale tagasi;
2. tegevustoetused - antud ja saadud toetused, mis antakse saajale lähtudes tema põhikirjalistest ülesannetest ja arengudokumentides määratud eesmärkidest. Tegevustoetus kajastatakse toetuse saaja poolt tuluna raha laekumisel.

Sihtfinantseerimise liigid on:

1. kodumaine sihtfinantseerimine - residentidelt, sh teistelt avaliku sektori üksustelt saadud ja neile antud sihtfinantseerimine, v.a. nende kaudu vahendatud välismaine sihtfinantseerimine;
2. välismaine sihtfinantseerimine - mitteresidentidelt, sealhulgas rahvusvahelistelt organisatsioonidelt saadud sihtfinantseerimine.

Sihtfinantseerimise tulude ja kulude kontodel eristatakse sihtfinantseerimist ja selle vahendamist. Sihtfinantseerimist nimetatakse vahendamiseks, kui see saadi edasifinantseerimiseks, mitte oma tegevuskulude katmiseks. Vahendamise korral võrdub vahendamiseks saadud toetuste tulu edasiantud toetuste kuluga. Sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna tegevuskulude tegemise perioodil.

Kui sihtfinantseerimine on küll laekunud, kuid selle arvel ei ole veel kulutusi tehtud, kajastatakse saadud vahendid ettemaksena. Toetuste vahendamiseks saadud sihtfinantseerimisi kajastatakse kuludes ja tuludes vastavalt toetuste saajate poolt tehtud kulutustele, mille kohta on toetuse saaja esitanud kuluaruande või teatise.

Kui sihtfinantseerimiseks saadud rahalised vahendid kantakse vahendajale, kajastab vahendaja seda saadud ettemaksena kuni kulu ja tulu kajastamise perioodi saabumiseni.

Kui vahendaja kannab toetuse saajale raha üle ettemaksena, kajastab ta seda toetuse saajale antud ettemaksena. Kui vahendaja aktsepteerib toetuse saaja aruande tehtud kulutuste osas, kajastab ta toetuse saaja kulutuste tegemisega samas perioodis tulu toetuse andjalt ja kulu toetuse saajale ning võtab arvele kas nõude toetuse andja vastu või vähendab toetuse andjalt saadud ettemakset ja võtab arvele kohustise toetuse saaja ees või vähendab toetuse saajale antud ettemakset.

Seotud osapooled

Sihtasutuse aastaaruande koostamisel on seotud osapoolteks nõukogu liikmed, juhatus ja eelnimetatud isikute lähisugulased ning nende olulise mõju või kontrolli all olevad juriidilised isikud.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2025	31.12.2024
Riigikassa	5 556 236	4 574 872
Kokku raha	5 556 236	4 574 872

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2025	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	üle 5 aasta	
Nõuded ostjate vastu	76	76		
Ostjatelt laekumata arved	76	76		
Muud nõuded	48 228	48 228		
Intressinõuded	48 228	48 228		
Ettemaksed	429 383	398 571	30 812	
Tulevaste perioodide kulud	398 571	398 571		
Muud makstud ettemaksed	30 812		30 812	
Ettemakstud sihtfinantseerimine	881 985	881 985		9
Nõuded toetuste eest	646 171	646 171		
Kokku nõuded ja ettemaksed	2 005 843	1 975 031	30 812	

	31.12.2024	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	üle 5 aasta	
Nõuded ostjate vastu	230	230		
Ostjatelt laekumata arved	230	230		
Muud nõuded	110 599	110 599		
Intressinõuded	110 585	110 585		
Viitlaekumised	14	14		
Ettemaksed	310 818	280 006	30 812	
Tulevaste perioodide kulud	280 006	280 006		
Muud makstud ettemaksed	30 812		30 812	
Ettemakstud sihtfinantseerimine	1 460 157	1 460 157		9
Nõuded toetuste eest	501 357	501 357		
Kokku nõuded ja ettemaksed	2 383 161	2 352 349	30 812	

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2025	31.12.2024
	Maksuvõlg	Maksuvõlg
Käibemaks	1 026	0
Üksikisiku tulumaks	58 067	45 171
Erisoodustuse tulumaks	2 702	1 171
Sotsiaalmaks	94 468	78 399
Kohustuslik kogumispension	6 182	3 236
Töötuskindlustusmaksed	6 394	5 392
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	168 839	133 369

Lisa 5 Materiaalsed põhivarad (eurodes)

	Muud materiaalsed põhivarad	Kokku
31.12.2023		
Soetusmaksumus	12 096	12 096
Akumuleeritud kulum	-4 032	-4 032
Jääkmaksumus	8 064	8 064
Amortisatsioonikulu	-2 419	-2 419
31.12.2024		
Soetusmaksumus	12 096	12 096
Akumuleeritud kulum	-6 451	-6 451
Jääkmaksumus	5 645	5 645
Amortisatsioonikulu	-2 419	-2 419
31.12.2025		
Soetusmaksumus	12 096	12 096
Akumuleeritud kulum	-8 870	-8 870
Jääkmaksumus	3 226	3 226

Lisa 6 Immateriaalsed põhivarad

(eurodes)

	Kontsessioonid, patendid, litsentsid, kaubamärgid	Kokku
31.12.2023		
Soetusmaksumus	21 770	21 770
Akumuleeritud kulum	-3 628	-3 628
Jääkmaksumus	18 142	18 142
Amortisatsioonikulu	-4 354	-4 354
31.12.2024		
Soetusmaksumus	21 770	21 770
Akumuleeritud kulum	-7 982	-7 982
Jääkmaksumus	13 788	13 788
Amortisatsioonikulu	-4 354	-4 354
31.12.2025		
Soetusmaksumus	21 770	21 770
Akumuleeritud kulum	-12 336	-12 336
Jääkmaksumus	9 434	9 434

Lisa 7 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2025	2024
Kasutusrendikulu	209 452	179 721
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest		
	31.12.2025	31.12.2024
12 kuu jooksul	245 126	234 101
1-5 aasta jooksul	816 937	1 004 478
Üle 5 aasta	0	31 907

Lisa 8 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2025	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	1 111 681	1 111 681	
Võlad töövõtjatele	123 277	123 277	
Maksuvõlad	168 839	168 839	4
Saadud ettemaksed	4 444 026	4 444 026	
Muud saadud ettemaksed	4 444 026	4 444 026	
Toetuste kohustised	1 181 153	1 181 153	9
Kokku võlad ja ettemaksed	7 028 976	7 028 976	
	31.12.2024	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	1 097 285	1 097 285	
Võlad töövõtjatele	149 446	149 446	
Maksuvõlad	133 369	133 369	4
Saadud ettemaksed	3 674 471	3 674 471	
Muud saadud ettemaksed	3 674 471	3 674 471	
Toetuste kohustised	1 355 610	1 355 610	9
Kokku võlad ja ettemaksed	6 410 181	6 410 181	

Lisa 9 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

(eurodes)

	31.12.2023		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruan-des	31.12.2024	
	Nõuded	Kohustised				Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
Välisministeerium	0	1 194 356	14 214 332	0	13 399 398	0	2 009 290
Euroopa Komisjon	125 353	17 866	300 514	0	193 027	0	0
Flandria Valitsus	0	13 131	0	0	40 584	27 452	0
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	0	71 923	0	-71 923	0	0	0
Deutsche Gesellschaft für InternatiZusammenarbeit (GIZ)	67 246	217 524	899 467	0	1 062 710	386 841	373 875
HAUS Finnish Institute of PublicManagement Ltd	0	138 377		0	62 771	0	75 606
VSI OSMOS GLOBAL PARTNERSHIPS	24 794	0	304 563	0	312 113	32 344	0
UNITED NATIONS DEVELOPMENT PROGRAMM	3 177	0	202 241	0	253 785	54 720	0
Justiits- ja Digiministeerium	0	0	150 000	0	22 810	0	127 190
Taipei Mission in the Republic ofLatvia	0	0	1 101 256	0	12 747	0	1 088 509
Muud nõuded	0	0	4 004	0	4 004	0	0
Tegevustoetus	0	0	1 443 282	0	1 443 282	0	0
Ettemaksed ja kohustised projektipartneritele	1 398 513	144 869	0	0	0	1 460 157	1 355 610
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	1 619 083	1 798 046	18 619 659	-71 923	16 807 231	1 961 514	5 030 080
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	1 619 083	1 798 046	18 619 659	-71 923	16 807 231	1 961 514	5 030 080

	31.12.2024		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruan-des	31.12.2025	
	Nõuded	Kohustised				Nõuded	Kohustised
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks							
Välisministeerium	0	2 009 290	16 243 444	0	16 833 785	0	1 418 948
Justiits- ja Digiministeerium	0	127 190	0	0	237 105	109 915	0
Euroopa Komisjon	0	0	439 631	0	348 197	0	91 435
Expertise France SAS	0	0	639 000	0	180 022	7 399	466 377
Flandria Valitsus	27 452	0	27 452	0	0	0	0
Deutsche Gesellschaft für InternatiZusammenarbeit (GIZ)	386 841	373 875	2 449 767	0	2 593 161	426 695	270 335
HAUS Finnish Institute of PublicManagement Ltd	0	75 606	0	0	38 277	0	37 329
VSI OSMOS GLOBAL PARTNERSHIPS	32 344	0	61 269	0	111 412	82 488	0
UNDP	54 720	0	410 877	-44 305	305 787	0	10 969
Taipei Mission in the Republic ofLatvia	0	1 088 509	0	0	742 122	0	346 388
The Department of Foreign Affairsand Trade of Ireland	0	0	1 000 000	0	56 421	0	943 579
Government of LiechtensteinOffice for Foreign Affairs	0	0	107 292	0	0	0	107 292
Foreign, Commonwealth and Development Office	0	0	446 030	0	0	0	446 030
The Swedish International Development Cooperation Agency (SIDA)	0	0	291 800	0	68 519	0	223 282
The Government of the Turks and Caicos Islands	0	0	0	0	18 684	18 684	0
United Nations Office on Drugs and Crime	0	0	92 800	0	10 739	0	82 061
UNICEF Moldova	0	0	75 955	0	76 944	990	0
Muud nõuded	0	0	5 085	0	5 085	0	0
Tegevustoetus	0	0	1 287 171	0	1 287 171	0	0
Ettemaksed ja kohustised projektipartneritele	1 460 157	1 355 610	0	0	0	881 985	1 181 153
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	1 961 514	5 030 080	23 577 573	-44 305	22 913 431	1 528 156	5 625 178
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	1 961 514	5 030 080	23 577 573	-44 305	22 913 431	1 528 156	5 625 178

Lisa 10 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2025	2024
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	7 353 240	5 159 939
Sihtfinantseerimise vahendamine tegevuskuludes	8 341 503	7 228 306
Sihtfinantseerimise vahendamine põhivara soetuseks	5 931 517	2 975 704
Tegevustoetus Välisministeeriumilt	1 287 171	1 443 282
Kokku annetused ja toetused	22 913 431	16 807 231
sh eraldi riigieelarvest	18 120 956	14 842 680
sh Euroopa Komisjon, Expertise France SAS)	528 218	193 027
sh GIZ	2 593 161	1 062 710
sh Flandria Valitsus	0	40 584
sh The Department of Foreign Affairs and Trade of Ireland	56 421	0
sh UNOD	10 739	0
sh Taipei Mission in the Republic of Latvia	742 122	12 747
sh The Swedish International Development Cooperation Agency (SIDA)	68 519	0
sh HAUS Finnish Institute of Public Management Ltd	38 277	62 771
sh OSMOS Global Partnerships	111 412	312 113
sh UNDP	305 787	253 785
sh Justiits- ja Digiministeerium välisabi	237 105	22 810
sh UNICEF Moldova	76 944	0
sh The Government of the Turks and Caicos Islands	18 684	0
sh muud doonorid	5 085	4 004

Lisa 11 Jagatud annetused ja toetused (eurodes)

	2025	2024
Liikmemaksud	3 667	5 000
Auhinnad, preemiad	46 722	83 050
Välisministeeriumist üle toodud projektid	38 449	223 448
Ukraina projektid	5 110 370	4 565 237
Kortermaja Brusylivi linnas sisepõgenikele	841 483	0
Malõni linna huvikooli rekonstrueerimine	984 975	0
Ukraina Zelenska peremajad	0	215 017
Laste turvakodude pommivarjend	596 606	13 200
Žõtomõri Inimõiguste Keskus	0	307 797
Kortermaja Ovrutši linnas sisepõgenikele	1 669 977	295 594
Eesti Perekodu Ukrainas	464 291	2 029 137
Peremajade ehitus - Taipei projekt	626 885	0
Berdõtšivi haigla ehitus-lirimaa projekt	22 842	0
Berdõtševi haigla intensiivravi osak rekonstr	91 591	0
Moodul-linnak Žõtomiri Politseiakadeemiale	313 936	0
Aafrika projektid	1 262 734	782 399
Armeenia projektid	204 287	180 649
Gruusia projektid	163 485	263 967
Moldova projektid	793 492	506 322
Valgevene projektid	67 889	51 673
Muud programmid	99 865	173 932
Täiendõpe	427 465	394 350
Muud programmid-konverentsid	221 670	104 484
Muud programmid-maailmaharidus	270 728	96 804
Kokku jagatud annetused ja toetused	14 323 409	10 292 060

Lisa 12 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2025	2024
Mitmesugused bürookulud	31 872	36 993
Lähetuskulud	326 761	261 715
Koolituskulud	50 119	2 421
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	156 535	115 199
Inventari majandamiskulud	8 140	11 551
Ruumide rent ja majandamiskulud	237 842	223 747
Auditeerimine	97 615	95 191
Juriidilised teenused	109 904	102 639
Uurimis-ja arengukulud	140 752	44 030
Kommunikatsiooni ja ürituste ning koolituste korraldamise kulud (sihtrühmadele)	3 280 227	2 538 498
Muud tegevuskulud	147 720	58 791
Kokku mitmesugused tegevuskulud	4 587 487	3 490 775

Lisa 13 Tööjõukulud

(eurodes)

	2025	2024
Töölepinguliste töötajate palgakulu	1 793 500	1 480 363
Võlaõiguslike lepingutega töötajate palgakulu	606 907	416 936
Sotsiaalmaksud	676 933	588 036
Erisoodustused	31 994	16 313
Erisoodustuse maksud	22 560	10 807
Kokku tööjõukulud	3 131 894	2 512 455
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	40	33

Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale on töölepinguliste töötajate kohta

Lisa 14 Muud kulud

(eurodes)

	2025	2024
Käibemaksukulu	1 033 770	524 928
Valuuta kursivahed	6 359	779
Ettevõtte tulumaks, riigilõiv	982	1 099
Kulu ebatõenäoliselt laekuvast nõudest	1 348	0
Muud	0	2 015
Kokku muud kulud	1 042 459	528 821

Lisa 15 Tingimuslikud kohustised ja varad (eurodes)

	31.12.2025	31.12.2024
Tingimuslikud kohustised		
Sihtfinantseerimisega seotud potentsiaalsed kohustused projektipartneritega sõlmitud lepingute alusel	2 872 034	1 916 762
Kokku tingimuslikud kohustised	2 872 034	1 916 762
Tingimuslikud varad		
Välisministeerium	3 667 065	4 025 521
Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ)	1 713 246	1 561 501
OSMOS Global Partnerships	87 252	393 216
HAUS Finnish Institute of Public Management Ltd	268 454	268 454
Euroopa Komisjon	12 650 791	0
UNDP	193 933	544 692
Expertise France	1 491 000	1 500 000
EUDEL Moldova	460 369	0
UNICEF	74 340	0
UNODC	246 200	0
Division for Economic Affairs and Development of Liechtenstein	162 708	0
Norwegian Agency for Development Cooperation (Norad)	1 670 999	0
The Swedish International Agency (SIDA)	12 024 033	0
The Government of Turks and Caicos Islands	169 512	0
Justiits-ja Digiministeerium	183 459	0
Kokku tingimuslikud varad	35 063 361	8 293 384

Lisa 16 Seotud osapooled (eurodes)

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2025	2024
Arvestatud tasu	91 858	89 865

Sihtasutuse asutajaks on Eesti Vabariigi nimel Välisministeerium. Sihtasutuse juhtorganiks on nõukogu, kes valib juhatuse. Sihtasutuse nõukogu on seisuga 31.12.2025 5-liikmeline. Sihtasutuse juhatus on 1 liikmeline.

Raamatupidamiskohuslane on arvestanud tegev- ja kõrgemale juhtkonnale töötasu 91858 eurot, muid tasusid ja soodustusi arvestatud ei ole.

Välisministeeriumi 2025. aasta vahendid:

saadud tegevustoetus 1 287 171 eurot, saadud sihtotstarbeline toetus projektide elluviimiseks 16 243 444 eurot.

Sihtfinantseerimiseks saadud ettemaksed Välisministeeriumilt seisuga:

31.12.2025 1 418 948 eurot

31.12.2024 2 009 290 eurot

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 31.03.2026

Sihtasutus Eesti Rahvusvahelise Arengukoostöö Keskus (registrikood: 90015347) 01.01.2025 - 31.12.2025 majandusaasta aruande andmete õigsust on digitaalselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ANDREA KIVI	Juhatuse liige	01.04.2026

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Sihtasutus Eesti Rahvusvahelise Arengukoostöö Keskus nõukogule

Arvamus

Oleme auditeerinud Sihtasutus Eesti Rahvusvahelise Arengukoostöö Keskus (sihtasutus) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2025 ning tulemiaruanne, rahavoogude aruannet ja netovara muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt sihtasutuse finantsseisundit seisuga 31.12.2025 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme sihtasutusest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeauditori aruannet. Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahkneb oluliselt raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Lisaks on meie kohustus avaldada, kas tegevusaruandes esitatud informatsioon on vastavuses kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on eespool toodu osas oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma.

Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda ning avaldame, et tegevusaruandes esitatud informatsioon on olulises osas kooskõlas raamatupidamise aastaaruandega ning kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama sihtasutuse suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas sihtasutuse likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad sihtasutuse raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus

võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, väärarvutuste tegemist või sisekontrolli eiramist;

- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks sihtasutuse sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille olemetuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Eeli Lääne

Vandeaudiitori number 338

EL Finants OÜ

Auditiorettevõtja tegevusloa number 200

Küti tee 5, Haabneeme alevik, Viimsi vald, Harju maakond, 74001

27.03.2026

Audiitorite digitaalallkirjad

Sihtasutus Eesti Rahvusvahelise Arengukoostöö Keskus (registrikood: 90015347) 01.01.2025 - 31.12.2025 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
Eeli Lääne	Vandeaudiitor	01.04.2026

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	EMTAK versioon	Põhitegevusala
Muude mujal liigitamata organisatsioonide tegevus	94999	EMTAK 2025	Jah